

Almedalstal 2024 – En varmare liberalism för hela Sverige

(OBS det talade ordet gäller)

Godkväll Visby,

Vilket mottagande.

Jag önskar att ni alla fick stå här bland vänner och bekanta. Framför vårt partis fantastiska ungdomar. Och framför helt nya ansikten. Tack för att ni alla är här med mig ikväll.

Ikväll tänkte jag prata om framtiden. Om Fantomen, men också om riktiga, bortglömda hjältar. Om Jonas Sjöstedt och om oljepampar.

Men jag tänkte börja prata om ett parti som inte är som alla andra.

Ett parti som valt väg. Ett parti som bär på en historia.

Jag tänkte börja med att prata - om Centerpartiet.

Vårt parti har valt väg. Vi har valt öppenhetens, humanismens och frihetens väg.

Vi har valt väg. Inte utifrån målgruppsanalyser eller trender. Utan utifrån vår egen övertygelse. Vår egen historia. Våra egna hjärtan.

Utifrån det som byggt Sverige starkt, generation efter generation.

Vi har stått upp för det vägvalet, även när det blåst kallt. När nya kritiker och gamla vänner sagt att vi haft fel. När hatet, hoten och förolämpningarna haglat. När vi räknats ut och räknats bort.

Då har vi hållit gränsen. Vägrat ge upp, orkat stå ut.

Och vet ni vad. Det vägvalet, det modet, det arbetet.

Gav oss vårt näst bästa EU-val någonsin. Ett starkt stöd i hela landet. Det gav fem nya år med två mandat i Bryssel. Det gav Europa en starkare, grönare liberal röst.

Men valresultatet för tre veckor sedan var inte bara vår seger.

Det var en seger för anständighetens och förnuftets Sverige. En seger för freden, friheten och klimatet. En seger för öppenheten.

Det var en seger för er som står här ikväll.

En seger för ett Sverige som aldrig ger upp.
En seger för klimatrörelsen, för civilsamhället, för fri, oberoende media.

Det var ett rungande ja till mer av respekt, rim och reson.
Och ett lika rungande nej till rasism, splittring och hat.

Det var en seger för ett budskap som ekade över hela landet.
Från innerstad och glesbygd. Från förstagångsväljare som pensionärer.
Verkstadsgolv som mötesrum, män som kvinnor.
Från röda, blå och gröna kommuner.

Budskapet om att nu är det nog.
Nu räcker det.
Vårt Sverige kan bättre.

Jag lovade att prata framtid med er ikväll. Men då måste vi börja i det som varit.

Förra året stod jag här och pratade om livsresor. Om det svenska löftet. Om hur min pappas resa, som turkisk arbetskraftsinvandrare till Sverige, tog mig hit.
Just till den här scenen.

Men under min egen resa har en fråga återkommit. Frågan varför någon med mitt namn, min bakgrund, mitt utseende valde ett parti för landsbygden.

Varför är jag Centerpartist? Ikväll tänkte jag ge er svaret.

Jag är Centerpartist. Med stolthet och med glädje.

Jag blev det under min uppväxt i Vårby Gård. När jag såg mina föräldrars slit och strävan, deras långa dagar för att få det att gå runt. Och hur en egen lön bygger en frihet, starkare än någon annan.

Jag blev det när jag såg gemenskapen på gårdar och i trappuppgångar. Där man struntade i bakgrund och efternamn och såg den enskilda människans styrkor.

Jag blev det när jag som ung kom öga mot öga med skinnskallar och rasister.
Förstod vad hatet leder till. Vad "vi och dem"-tanken gör med ett samhälle.

Jag blev det när jag som ung själv gjorde misstag men mötte ett samhälle som gav mig en andra chans.

Jag stärktes i min övertygelse när Maud Olofsson pratade om ett Sverige som såg också mig och mitt Vårby Gård. När jag förstod hur Karin Söder förändrat svensk socialpolitik, alltid satt kvinnor och barn först. Som kommunalråd i Linköping. Där jag varje dag såg småföretagen och civilsamhället hålla ihop vårt land och ta oss framåt.

Det jag fann var mer än en stolt, hundraårig historia, sprungen ur våra fantastiska landsbygder.

Det jag fann var det som format vårt land och som vi behöver mer av än något annat just nu.

Det jag fann, som gjorde mig till centerpartist, var en varmare liberalism.

En varmare liberalism som alltid satt människan först. Men aldrig gått på myten om att ensam är stark.

En varmare liberalism där klimat och tillväxt alltid gått hand i hand.

En varmare liberalism som förstått att när företag växer, då växer också du och jag.

En varmare liberalism som aldrig accepterat att klyftorna ökat. Oavsett om det varit mellan stad och land, innerstad och ytterstad, eller mellan människor.

En varmare liberalism som just nu kvävs i nationalismens och populismens skugga. Men som vi måste hitta tillbaka till.

Därför är mitt besked ikväll, detta.

Det får vara slut på eftergifterna till populismen nu.

Slut på tidöpolitik som splittrar. Som dag för dag förflyttar gränserna för anständigheten. Som aldrig klarar av att lyfta också dem som har minst.

Slut på en klimatpolitik som sviker generationer.

Slut på utarmningen av skolan och vården.

Men det får också vara slut på vänsterpolitik som inte förstått att rättvisa 2024 också stavas sänkta skatter och egen lön. Som inte förstått att det är det som fyller kylskåp, bygger frihet, ökar trygghet.

Slut på misstänksamheten mot företag och entreprenörer.

Dessa dagar ställer krav på oss alla. Att se bortom oss själva och istället göra vardagen enklare, tryggare och mer inkluderande för alla.

Göra det som krävs av oss, för att nästa generation ska slippa växa upp i en besvikelsernas epok.

Den som vill ha Centerpartiets stöd framåt måste förstå detta.

Nu måste Sverige komma först.

Nu måste gemenskap och tillit stärkas.

Nu måste företagen och jobben stå högst på agendan.

Nu måste vi ge hela Sverige mer av en varmare liberalism.

Captain America. Black Widow. Iron man.

Jag vet inte vilka era favorithjältar är, men i vår familj har Marvel-karaktärerna länge varit trogna följeslagare.

Skänkt många timmars sällskap i biomörkret, eller hemma i soffan, med barnen.

Men relationen med hjältar började redan hemma i pojkrummet. I Sommarlovets ljusa kvällar. Ni ser det framför er. En trave Fantomen och Tintin vid fotändan av sängen och ett glas o 'boy på nattduksbordet. Tiden stod stilla när man försvann in i äventyren.

Men med åren har jag insett att mina verkliga hjältar har en annan skepnad. De bär inte mask eller trikåer, bor inte i dödskallegrottor eller på belgiska slott.

De är textilföretagare i Östersund. Lärare på Rosendalsskolan hemma i Linköping. Rekryteringsexperter som förändrat livet för ukrainska flyktingar.

Det är småföretag, entreprenörer och eldsjälar.

Människor som varje dag, varje vecka, i varje del av landet skapar jobb, bygger gemenskap.

Som gör integration, när så många andra pratar om den.

Det är integrationshjältar som finn mitt ibland oss.

Och de förtjänar det största av tack.

Utan er stannar vardagen.

Utan er stannar livsresor.

Utan er stannar Sverige.

Men sanningen är att vi allt för ofta glömmer dessa hjältar, eller tar dem för givna.

Lindvalls i Östersund har på egen hand, med målmedvetet arbete öppnat jobbdörren för fler. Byggt en arbetsplats där en av tre är utlandsfödd. Trots det sätter politiken fortfarande småföretagen på undantag.

Renate och kollegorna på Rosendalsskolan i Skäggetorp prisas för att de fått fler barn med utländsk bakgrund att läsa mer. Trots det har Sverige blivit ett land där skolor läggs ner och lärare sägs upp.

Beredskapslyftet ser konkreta lösningar på konkreta problem. Använder tid och nätverk för att koppla ihop ukrainska flyktingar med jobb och utbildning. Trots det drar politiken benen efter sig kring anständiga villkor för dem som lämnat krigets Ukraina.

Vi måste börja se till helheten. Förstå att allt hänger ihop. Sviker vi skolan, sviker vi vår egen framtid. Bromsar vi företagen, bromsar vi integrationen. Gör vi det svårt att göra rätt, ja, då tappar människor hoppet.

Integrationsdebatten måste sluta jaga syndabockar. Sluta tävla om vem som var mest emot invandring för tjugo år sen. Svensk integrationsdebatt måste rikta blicken framåt.

Säga som det är. Göra det som krävs. Utan att tappa toleransen eller humanismen på vägen. Våga stå för att den som ställer krav, bryr sig om.

Vi behöver ge varje människa i Sverige detta löfte.

Om du utbildar dig och arbetar. Anstränger dig och bidrar fullt ut. Då är du en lika självklar del av vårt samhälle som alla andra.

Det finns inget A-lag. Det finns inget B-lag.

Det finns bara ett enda blå-gult lag som varje dag gör vårt land starkare.

Därför presenterar Centerpartiet idag nya steg framåt för en bättre svensk integration. Förslag som återinför arbetslinjen, sätter jobben och svenskan först, gör det lätt att göra rätt.

Det första vi vill se är ett obligatoriskt nystartsår för jobb. Där alla som kan jobba, men idag är arbetslösa, erbjuds ett års intensiva insatser, från samhällets alla delar. Helt enkelt en nystart i livet. Där heltidsstudier i svenska, för den som behöver, varvas med yrkesutbildning, praktik och

yrkeskunskap. Där det bara finns ett enda mål. Att varje person ska gå till ett riktigt jobb och ha en egen lön när nystartsåret är slut.

Ett erbjudande som är för bra för att säga nej till. Och där den som ändå gör det får acceptera att möta hårdare krav.

För det andra vill jag se ett språklyft i Sverige. Öppna svenskadörren för fler.

Vi vill se ett bättre och mer intensivt SFI. Som ger ett språk, som ger jobb. Och vi vill ha intensivsvenska redan i förskolan, för de barn som behöver detta. Där svenskan alltid kommer först, där man följer barnen också i skolan. Sätter in mer resurser där och när det behövs.

För det tredje vill vi sänka kostnaderna för företagen.

Ja, jag vet ni har hört det förut. Men, tyvärr, måste det upprepas.

Arbetsgivaravgifterna måste ner, sjuklöneansvaret måste lätta. Vi måste bryta en utveckling där en påstått borgerlig regering helt och hållet har glömt företagen. Där vi går mot Europas lägsta tillväxt. Där småföretagen säger sig ha svårare att överleva nu än man hade under pandemin.

Nu krävs en politik som lyfter småföretagen i hela landet.

Lyfter den som kan och vill. Lyfter svensk integration.

Nu krävs en politik som hjälper den som behöver hjälp, men aldrig accepterar kravlöshet eller livslångt utanförskap.

Nu krävs en politik där trygghet och frihet ges samma värde, där varje människa kommer framåt.

Nu är passivitetens tid förbi. Arbetslinjen måste återvända till Sverige.

De tre systrarna sitter tätt intill varandra i den rangliga lilla båten.

Mellan sig har de två plastkassar med kläder. Den yngsta flickan trycker en lila enhörning tätt mot kroppen. De ser mot huset de tvingats lämna i panik. Gatan, i den tyska byn, där de lärt sig cykla, hoppat hopprep och gått med ryggsäckarna till och från skolan, ligger nu helt under vatten. Källare och hus har svämmat över. Bilar, studsmattor och kaninburar har svepts bort av regnen. I natt får de sova i skolans gymnasal. Hur framtiden ser ut är det ingen som vet.

Också denna sommar sveper katastrofregnen över Europa. Byar ligger under vatten. Tiotusentals har förlorat sina hem, infrastruktur för miljarder förstörs. Människor har dött.

Ta in de orden. Ta in allvaret. Människor dör av klimatförändringarna 2024. I varje del av världen mister människor just nu livet i klimatkrisens spår.

Ändå tas den inte på allvar. Ändå har regeringen fastnat i tomma resonemang om varför klimatmål inte behöver nås nu, men kanske sen. Där vissa ägnar sig åt önsketänkande, hånar andra öppet klimatrörelsens ungdomar.

Den nonchalanta, hånfulla stilen från delar av en höger som en gång kallade sig grön är inget annat än ett svek mot Sverige och oss som bor här.

För det handlar inte om siffror och procent.
Det handlar om oss. Om vår vardag, våra liv.

Om kostnader vi inte ens kan föreställa oss och om det vi måste börja kalla vid dess rätta namn – klimatorättvisan.

När regeringen inte gör sitt. Då får svenska folket göra desto mer.

När det blir mindre pengar till klimatberedskap, då är det böndernas skördar som flyter bort i regnen. Vår mat, deras livsverk.

Då är det miljonprogrammen som drabbas hårdast av värmeböljorna.

Skäggetorps eller Akallas mammor och barn som får jaga skugga, när andra kan åka till landet. Då är det busschauffören och vårdbiträdet som har många timmar kvar på arbetspasset med att ta hand om oss andra, utan fungerande AC.

När man säger nej till svenska biobränslen och lägger klimatkraften hos skurkstaternas oljepampor. Ja då är det vanliga svenskar som står där vid pumpen och ser tusenlapparna försvinna.

Då töms landsbygden på pengar, istället för att landsbygdens gröna bränslen fyller våra tankar.

Det är inte bara fel, det är dumt, det är orättvist.

Det bygger enorma kostnader som vi lämnar åt våra egna barn att betala.
Nu är det dags att skicka budskapet till klimatdepartementet och Rosenbad, till statsråd och riksdagsledamöter – Stoppa klimatorättvisan nu.

För det går. Låt ingen lura er att tro något annat. Vi har gjort det förr. Vi vet vad som krävs. Det handlar om prioriteringar.

Om att ge alla människor råd att investera i grönare, mer klimatsmarta hem.

Det handlar om att göra det billigare att köpa en bil som inte släpper ut. Ny som begagnad. Så att vardagen går ihop, men också blir grönare.

Om att ge svenska folket en grön skatteåterbäring. En grön check. Som kan betala allt från solceller på taket till busskortet i innerfickan.

Om att låta vindkraftens fastighetsskatt stanna i kommunerna. Som man gör i Finland. Där vindkraftskommuner blomstrar. Där den gröna energin betalar förskolor, äldreboenden och lärare. Gjorde vi på samma sätt skulle svenska kommuner få behålla en halv miljard om året.

Det finns en klimatpolitik som inte jobbar med skam. Inte skickar notan till landsbygderna. Det finns en klimatpolitik som gör att alla har råd att vara klimatsmarta. Det finns en klimatpolitik där sänkta utsläpp och ökad tillväxt går hand i hand.

Det finns en klimatpolitik som är här, som är nu, som är på riktigt.

Den stavas – Varm, grön, liberalism.

”Jag röstade inte på honom. Men jag gratulerar Jonas Sjöstedt till en proffsig och imponerande kampanj.”

Orden är Carl Bildts till Jonas Sjöstedt, efter hans kryssrekord i EU-valet, sätter fingret på något som är lika delar oroande som hoppfullt.

Oroande, därför att de 2024, ändå får oss att höja lite på ögonbrynen. Kan en före detta moderatledare gratulera en vänsterpartist helt öppet.

I ett land där regeringens partiledare måste skriva under respektavtal för att kunna vara schyssta och trevliga mot varandra. Där trollfabriker, anonyma hatkonton och attacker mot oberoende journalister, blivit det nya normala. Där sticker vanligt, mänskligt hyfs ut. Där känns plötsligt det snälla, lite speciellt.

Men orden bär också med sig hopp, därför att det påminner oss om politiken, såsom den ska vara. Fylld av kontraster och konflikter, men byggd på en självklar respekt också mot din politiska motståndare. Det påminner oss om vad samhället ska vara. En plats där man får tycka olika. Får säga ifrån. Får ta avstånd. Men aldrig på ett sätt som tvingar andra till tystnad, släcker hopp och engagemang, eller gör människor rädda.

Nu är det upp till oss att välja väg. Inte bara vi som politiker, utan var och en av oss. Vilken väg är vår, vilken väg är Sveriges. Hur talar vi till och om varandra, vad lär vi dem som följer i våra fotspår.

Jag vet vilken väg jag väljer. En väg som genom ett svenskt löfte format min egen livsresa. En väg som är ett arv från Thorbjörn, Maud, Karin och Annie.

Men jag vet också att ni är så många som vill välja samma väg, men tvingats in på en annan. Låt sommaren bli tid för eftertanke, se till er egen inre kompass, våga blicka framåt.

Inse att ett ledarskap byggt på populism, passivitet och personangrepp nått vägs ände.

Sverige kan bättre än så. Sverige kan mer än så. Sveriges väg måste vara en annan.

Låt oss bygga ett land på företagsamhet, frihet och framtidstro.

Låt oss bygga ett land som håller ihop.

Låt oss bygga ett land där framgång är lika självklart för mina barn som för grannens.

Låt oss tillsammans bryta populismens tidevarv. Vi vet att det går.

Låt oss tillsammans sätta stopp för klimatorättvisan. Vi vet att det går.

Låt oss tillsammans återupprätta arbetslinjen. Vi vet att det går.

Låt oss välja vägen mot en varmare liberalism för alla.

Vi vet att det går.

Låt oss också göra det, här och nu - tillsammans.

Tack för att ni är här, tack för att ni har lyssnat, ha en fantastisk sommar.